

Predplata van Šibenika:
 — na tromjeseč 3 Kr.
 — na po godine 6 Kr.
 Predplata u Šibeniku
 sa donašanjem liste u kuću
 jednuka je kao i van Šibenika
 Pojedini broj stoji 8 para.

HRVATSKA RIEČ

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Šibenik, 3. siječnja 1906.

„Hrvatska Rieč“ ovim brojem ulazi u drugu godinu. Njezini početci bili su čedni, pa i onda, kada se pevčala, držala se je u granicama svog osnutka i svoga programa prema mjestnim i običim narodnim pitanjima.

Uviek smo nastojali, da služimo istini i narodnoj koristi. Imali smo u ovo malo doba života i težkih časova da svladamo. Pojavilo se potrebitko sa svih strana, koje su iše, pa i još idu za tim, da bi ovaj nas nezavisan glas ugusiće. Ali sva ova nastojanja nisu postigla svoga cilja, pa i ne će, jer ono, za čim mi idemo, narodno je, pa će s narodom i živjeti, a protivštine dolaze sa onog mjeseta, odakle se i naš narod kroz vjekove proganja, pa nisu, niti će uspijeti. Naš narod, naša narodna hrvatska misao jača je, nego li se sastavite strane misli. Odjeljka je ona i jačim buram i nepogodam, nego li su danasne, pa nije, niti će ikad, koji joj u našoj kući na zator rade.

Držeci se narodne hrvatske misli i pravca, kojim smo udarili, ne samo da se ne bojimo budućnosti, nego smo osvjeđeni, da će naš podhvat sve to više jačati se i uspraviti.

Vodi nas svjet i uvjerenje i ljubav k podpunoj slobodi, pak i u budućnosti, kao i sada, mi ćemo ustajati, da branim i zaščitavamo one misli, ono djejanje, koje je kadro, da pospreši našu narodnu slobodu.

Kô što se nismo do sada uklanjanu niti izvuknemo protivnicima niti vanjskim nepratičima niti domaćim narodima niti zaslužnim pojedinima, tako nećemo i u budućnosti, jer znamo, da je prva naša dužnost održavati narodu što je zlo, a što je dobro.

U našem radu imamo do sada tu utjehu, da je naša „Hrvatska Rieč“, premda mlad list, ipak naša na odobravanje svih nezavisnih Hrvata, svih, koji u svojim mislima nisu skučeni. Ovo odobravanje trudit će se da sačuvamo i u buduće koliko pravcem lista, toli i vrstnoćom gradiva.

Početak je prevljen, najtrudnije je sretno svladano, a kako smo se pobrinuli za valjane vanjske suradnike, tako možemo jamčiti, da će simevno zadatku sve to bolje odgovarati.

Prema tome možemo se opravdano nadati, da će nam sumišljenici iz svih krajeva domovine, a osobito iz Dalmacije, revno podupirati moralno, šireći naš list, dojavljivajući nam sve, što može zanimati javnost i pišući nam sve, što može da koristi občaj u narodnoj stvari, a materijalno podupiruće nas

točno iz platnom predbrojbe i tiskajuće u našem listu potrebite im objave i oglase.

Ova pomoći potrebita nam je, jer naš list druge pomoći nema i ne traži.

Mirnom savještu možemo kazati, da ovo, što pitamo, imamo i pravo zahtjevati, jer se samo na ovaj način prava novina može uzdržati na visini svog zadatka i bit koristna samu narodu.

Osim toga imamo pravo i za to, jer smo u ovo malo doba uložili i truda i brije toliko, da možemo kazati, kako je „Hrvatska Rieč“ izpunila osjetljivu prazninu u našem pokrajinskom novinstvu. Ona je uprav, jer je izvan svake strančake sveze, mogla da u važnim pitanjima progovori otvoreno i jasno i bez natruhe osobnosti, što da sada nije bio u nas običaj. Ona je, jer nevezana na strančaku dišiplinu, mogla da vodi stvarnu kritiku o svim pojavitim u našem javnom životu, a to s toga što ju nadahnjuju pravarska načela, i što nije strančaki skučena ni vezana obizirima prama nikome nego jedino prema domovini.

„Hrvatska Rieč“ radi svih ovih razloga mogla je da bude složna sa svim onima, koji se uspješno bore za ljudska i narodna prava, bez obzira na stranke, kojima tko pripada, kao što je takodjer bila protivna svima, koji bilo s kojeg razloga podržavaju u našem narodu skučenost i robovražstvo.

Ovakvo ćemo djelovati i užavati, a do naših je sumišljenika, da to djeluje njezine naspore.

Ovim brojem otvaramo predbrojbu za tekulu godinu.

Odnos Hrvata i Magjara

Ali ja nisam samo zagovaratelj sjedinjenja Dalmacije, nego i toga, da Magjari sa našom braćom južnim slavenima u složi i ljubavi žive i da se mi sv skupa, rame i rame, borimo za najveće ideale čovječanstva.“

Ovo su riječi Magjara Dra Havassa. A mi te riječi usvajamo, jer one odgovaraju našem mišljenju i djelovanju. U tom smislu mi smo zagovarali bratstvo svih podunavskih naroda i uvjereni smo, da bi to bratstvo bilo moguće i potrebito i od neizmjerne koristi svim tim narodima.

Ako razmislijamo na položaj, na veličinu, na budućnost ovih naroda, vidimo da su jedan na drugoga upućeni u svakom pogledu. Ako pogledamo na susjede naše, na velike narode, koji nas okružuju, onda nam se savez svih podunavskih naroda upravim.

Pretrputno nameće. Ovo vriedi za svaki narod naposredno i navlastito za Magjare.

Govorilo se i pisalo se da Magjari zamisliju na Berlin, na njemačko prijateljstvo.

Ali mi u to ne možemo vjerovati, jer ako je ono tajeg prijateljstva trebaju čuvati, to je ovaj njemačkog.

Niemae je svima nam pogodilan, a napogoljebniji je Magjari.

Pogledi njemačku ne treba opisivati, niti misao nego čovjeka na nju upozoravati, dosta je da se Niemac tiska na jug i na

iznositi da je on veoma velik narod, koji drži

da Balkan, i u krug njegovih interesa.

Nadodjeno, da je Niemac u samoj Ugarskoj

dosegnuo do 2 milijuna pučanstva, da je razgranat u svoje mreže i po svim našim zemljama,

i odmah ćemo vidjeti, da taj neprljavac,

da je daleko, da nam se već nalazi u

čak i u Ugarskoj upravu najavlji. I

da ne treba se varati, ne valja razlikovati austrijskog ili ungarskog Niemca od onoga

njemačkoga carstva, jer je svaki izgubljeni

Niemac zadobio veliko njemačkim

čak i u sami veliko-Niemac.

Austrijanci i činovnici i naučenici nje-

mačke narodnosti — so bi veliko-njemci i

ne radje nego za velikom Njemačkom

okojoj treba, da svi narodi Podunavlja

sve ujedno do malo Aziju budu gospodarstveno

uveluteno izvršeni. Svako malo vremena

javlja se po koju Niemac bilo u Beče, bilo u Berlenu, da nam pismeno ove njihove težnje razvadaju. A oni to tako iskreno i javno rade,

da seved svakomu očitu, kako Austrija nema

drugi svrhe nego da služi veliko-njemačkim

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

čak i u sami veliki ovih javnih poruka po

